

סוכה לג: (משנה) עד לד: (משנה שניה)

ביאורים

בית הכוסות וההמסס:

מערכת העיכול של בע"ח מורכבת מאבר אחד בלבד: הקיבה.
 מערכת העיכול של בעלי הגירה מורכבת מארבעה איברים: כרס, בית כוסות, המסס, וקיבה.
 הכרס היא חלל ענק שמהווה מחסן לכל מה שהבהמה בולעת בשדה. בכרס מתבצע עיבוד ראשוני בלבד למזון. מהכרס הולך המזון לאבר שנקרא **בית הכוסות** בו יש תאים קטנים רבים (הדומים לכוסות ועל כך שמו).
מבית הכוסות חוזר האוכל לגרון (אלו חיות ה'מעלות גרה' זכור) שם לועסת הבהמה את המזון הלא מעובד. אחרי שהאוכל נלעס היטב הוא יורד ל**המסס** ומשם לקיבה.
 הדפנות שבבית הכוסות הינן כפולות (דופן לכל 'כוס'), לכן אם יש נקב של מחט מצד אחד הבהמה אינה טריפה כיוון שהדופן השנייה לא נפגעה. ואילו בהמסס הדפנות דקות ולכן נקב מצד אחד מספיק כדי להטריף את הבהמה.

משנה

<u>ערבות פסולות</u>	<u>ערבות כשרות</u>
1. גזולה ויבשה,	1. כמושה,
2. של אשירה, של עיר הנדחת	2. של בעל
3. נקטם ראשה, נפרצו עליה,	3. נשרו מקצת עליה,
4. צפצפה,	

יש גם ערבה ה "דומה למגל" וכשרה - עריבת חילפא גילא 'חילפא גילא' זו כשרה לערבה למרות שיש לה שם לווי, בגלל הריבוי "ערבי נחל".

ההבדל בין ערבה לצפצפה:

ערבה: העץ אדום, העלה משוך, ושפת העלה חלק.

צפצפה: העץ לבן, העלה עגול, ושפת העלה דומה למגל (עשוי פגימות).

המקור לכך שצפצפה היא גרועה ואינה מין של ערבה (שניתן לרבות מלשון הרבים "ערבי נחל):

הקב"ה נזף בישראל שאינם כ"קח על מים רבים" (=ערבה) אלא כ"צפצפה" הגרועה.

חכמים למדו את דין ערבה למזבח מהלכה למשה מסיני (וכך גם את דין עשר נטיעות וניסוך המים).

מה למדו חז"ל מ'צרכי נחל'

מ - 'נחל' לומדים:

א' לכתחילה מצוה בערבה שגדלה על נחל,

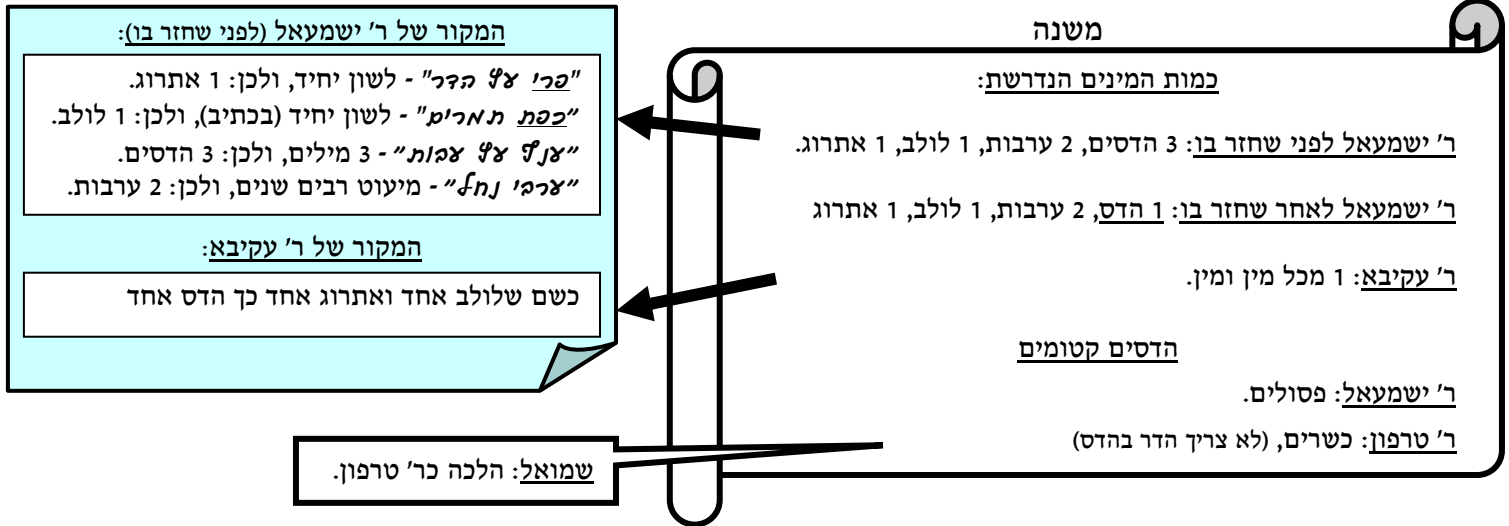
ב' דווקא ערבה ולא צפצפה (וזאת או כי ערבה גדלה על נחל וצפצפה בהרים או כי העלה של הערבה משוך כנחל ועלה הצפצפה עגול)

מ - 'צרכי' (ברבים) לומדים:

חכמים: גם ערבה הגדילה בשדה בעל ובהרים - כשרה.

אבא שאול: יש 2 מצוות של ערבה, אחת ללולב ואחת למזבח.

אין לסמוך בעיניים עצומות על כך שחפץ נקרא בשם מסויים - ישנם חפצים ששמן התחלף עם הזמן.

- האתרוג לא נאגד עם שאר המינין בגלל שלא כתוב בתורה ו' החיבור בינו לבין שאר המינים ("פכי צד הדך כפת תאריט וצנף צף צבות וצרכי נחל").
- אם חסר אחד מ4 המינין - אין משמעות לנטילת שאר המינין ("ולקחתם" - שתהא לקיחה תמה [שלמה]).